
RINGSLANG TERUG BIJ DE BOER

Ingo Janssen

Rondom Muiderberg leeft de meest oostelijke groep van de metapopulatie ringslangen rondom het IJmeer. Slangen worden hier echter maar mondjesmaat waargenomen. Af en toe wordt er eentje op de dijk of bij de Joodse begraafplaats gezien, daar houdt het wel mee op. De boeren in het gebied kennen de ringslang van vroeger, toen zij nog geen speciale constructies rondom hun mesthopen nodig hadden. De ringslangen gebruikten in die tijd deze hopen als eiafzetplek. Onder impuls van Landschap Noord-Holland zijn hier de afgelopen jaren boeren benaderd om broeihopen en overwinteringsplaatsen aan te leggen. Boer Nell uit de Noordpolder was enthousiast heeft op zijn land een winterverblijf en broeihoop aangelegd (2003). Die lijkt haar vruchten af te werpen.

Polderlandschap

De polder tussen Muiden en Muiderberg, de zogenaamde *Noordpolder beoosten Muiden*, heeft een agrarische functie en bestaat vooral uit grasland en sloten; het is een goed weidevogelgebied. In het noorden wordt de polder begrensd door de IJmeerdijk, in het oosten door sportvelden, het Echobos en de Joodse begraafplaats bij Muiderberg, in het zuiden door de Naardertrekvaart en in het westen door de grachten en vijvers van het Muiderslot. Voor de ringslang is de polder opzichzelf van belang geweest voor de ontwikkeling van de eieren; overwinteringsplekken waren er in de IJmeerdijk te vinden; voedsel, vooral veel kikkers, zijn er in de sloot langs de IJmeerdijk in overvloed aanwezig. De sloten in de polder waren lange tijd te verontreinigd om als foerageergebied in aanmerking te komen. De randen van de polder: de dijk met de aanliggende sloot werden steeds belangrijker en alleen voor de eiafzet kwam de polder aan bod. Al met al waren polder en aangrenzende dijk een compleet leefgebied voor de ringslang.

Mesthopen is iets anders dan broeihopen

De boeren in de polder kennen de ringslang van vroeger heel goed, ze kwamen regelmatig op hun erf waar de mesthopen werden gebruikt als broeiplaats voor eieren. Helaas, de wetgeving veranderde: de boeren mochten hun mest niet meer 'los' op het erf storten maar moesten deze voortaan opslaan op een dikke cementen plaat met opstaande randen zodat er niet naar het milieu 'gelekt' kan worden. Een oplossing om vermesting tegen te gaan maar ringslangen konden er hun eieren niet meer kwijt. Goed initiatief dus van Landschap Noord-Holland om boeren enthousiast te krijgen voor broeihopen en dergelijke hoewel in de Noordpolder Boer Nell de enige uitvoerder is.

Enthousiast

Mevrouw Hans Voorhoeve, die hier jaren heeft gemonitoord, is erg gelukkig met het enthousiasme van Boer Nell die gelijk al het eerste jaar 2004 een zwangere vrouw had op de nieuw aangelegde broeihoop op een speciaal hiervoor gecreëerd 'reservaatje' met meidoornhaag, riet en ruigte en enkele fraaie sloten die wemelen van de groene kikkers. In 2005 zijn er ook eieren in de hoop afgezet. Dat ze ook zijn uitgekomen is te zien aan de lege eikapsels die de boer in het najaar uit de hoop heeft gehaald. Hij ziet ook weleens een ringslang in of langs zijn sloten. Ook is hier een winterverblijf voor ringslangen aangelegd; of die functioneert is niet bekend. De ringslang is welkom in de *Noordpolder beoosten Muiden* en profiteert ervan. Dat is zeker!

Het ringslangreservaatje in de polder bestaande uit een winterverblijf (midden), broeihoop (linksonder) en sloot met kikkers (rechtsonder). Alles in een overhoekje met voldoende dekking.

Foto's: Ingo Janssen

